

Orgány inšpekcie práce

Vykonávanie koordinovaných
kontrol a posudzovanie
bezpečnostných správ
inšpektorátmi práce

Miestna pôsobnosť inšpektorátov práce

Inšpektorát práce zabezpečuje vykonávanie IP v rozsahu:

- § 7 ods. 3 písm. b) zákona č. 125/2006 Z.z.:
  - **vyšetruje** príčiny vzniku **ZPÚ**, **bezprostrednej hrozby ZPH, ZPH**, bezpečnostné, technické a organizačné **príčiny** profesionálnej otravy, **CHZP** a ohrozenia CHZP
  - **uplatňuje** záväzným stanoviskom požiadavky na zaistenie BOZP pri **povoľovaní a kolaudácii stavieb**

Bezpečnosť stavieb, pracovných priestorov a pracovných postupov

- Zákon upravil jednoznačnú **podmienku pre uvedenie strojov**, zariadení, stavieb, pracovných postupov **do prevádzky** a ich prevádzkovanie, ktorou je
  - ich súlad s
    - predpismi na zaistenie BOZP,
    - podmienkami určenými ich návrhárom alebo výrobcom,
  - vykonanie kontrol, skúšok a údržby predpísaných
    - právnymi predpismi, napríklad predpismi upravujúcimi bezpečnostné a zdravotné požiadavky na výrobok, predpismi na zaistenie BOZP, alebo
    - technickou dokumentáciou.

Inšpektoráty práce

- Participujú spolu s ostatnými orgánmi kompetentnými vykonávať kontrolu opatrení na prevenciu ZPH:
  - koordinovaných **kontrol** od r. 2004
  - posudzujú **bezpečnostné správy** od r. 2005

Kontroly IP

- v r. 2010 vykonali koordinovanú previerku v **44 podnikoch**
  - v **18** podnikoch kategórie **A**
  - v **26** podnikoch kategórie **B**
  - v **6** podnikoch bola previerka vykonaná po **prvýkrát**

Kontroly IP

- Na previerkach sa zúčastnilo **37 inšpektorov** so špecializáciami: chémia, ŠPZPH, plyn, tlak, elektrické zariadenia, zdvíhacie zariadenia, doprava

Celkový čas na výkon koordinovaných previerok bol **2150 hodín**, čo predstavuje v priemere **48,86 hod./previerku**

Výkony inšpekcie práce v rokoch 2006 až 2010

rok	Počet podnikov skontrolovaných	Počet podnikov plánovaných	Počet zistených nedostatkov	Počet závažných nedostatkov
2006	37	41	502	25
2007	48	58	524	27
2008	32	36	451	26
2009	35	36	390	24
2010	44	45	569	52

	r. 2006	r. 2007	r. 2008	r. 2009	r. 2010
OOPP	8	2	3	7	5
Riadenie BOZP	25	63	53	70	75
Pracovné prostredie	3	10	6	4	7
Prevádzkové budovy a objekty	139	140	114	76	137
VTZ	307	270	259	213	327
Ostatné stroje a zariadenia	0	6	9	3	1
Špeciálne stroje a zariadenia	9	3	2	9	15
Činnosti	0	24	4	2	0
Trhový dohľad	0	0	1	6	0
UPP	9	0	0	0	0
Organizácia práce	2	6	0	0	2
Spolu	502	524	451	390	569

Zistené nedostatky v oblasti BOZP 2010

Kód objektu	Objekt	počet
02	OOPP	5
03	Riadenie BOZP	75
04	Organizácia práce	2
05	Pracovné prostredie	7
06	Prevádzkové budovy a objekty	137
07	VTZ	327
08	Ostatné stroje a zariadenia	1
09	Špeciálne stroje a zariadenia	15
spolu		569

Zameranie IP podľa zákon o PZPH

- kontrolované **oznámenia** o zaradení podniku,
- spracovanie **programu P ZPH**,
- ich obsahová stránka,
- zabezpečenie prostriedkov,
- štruktúr a radiacích systémov,
  - zavedenie bezpečnostného systému riadenia v podnikoch kategórie B

Zameranie IP podľa zákon o PZPH

- a menovanie **odborne spôsobilých osôb** na koordináciu a kontrolu zabezpečovania úloh vyplývajúcich zo zákona (havarijný technik a špecialista na prevenciu závažných priemyselných havárií)
- a v roku 2010 boli kontrolované všetky zákonné opatrenia, ktoré vyplývajú podnikom zo zákona a vykonávacích predpisov.

Porušenia zákona č. 261/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov

- zamestnávateľ nezabezpečil **hodnotenie rizika ZPH, havarijného plánu, programu prevencie ZPH;**
- prevádzkovateľ neustanovil **odborne spôsobilú osobu** – špecialistu na ZPH na koordináciu a kontrolu zabezpečovania úloh v oblasti prevencie ZPH a zároveň si nesplnil oznamovaciu povinnosť;

Porušenia zákona č. 261/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov

- prevádzkovateľ **nevypracoval havarijný plán v dostatočnom rozsahu** v zmysle osobitného predpisu;
- prevádzkovateľ **nezabezpečil záchrannú službu v zákonom stanovenej lehote;**

Porušenia zákona č. 261/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov

- v časti „**Hodnotenie rizika**“ boli uvedené **nesprávne údaje alebo nebola uvedená identifikácia nebezpečenstiev a ohrození**, ktoré môžu vyvolať ZPH, ako aj to, že prevádzkovateľ nezabezpečil hodnotenia rizika vzhľadom na možný vznik ZPH;

Porušenia zákona č. 261/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov

- v časti „Program prevencie závažných priemyselných havárií“ nebol uvedený súbor **technických a technologických opatrení** a organizačných opatrení na zabezpečenie technických a technologických opatrení na zabránenie vzniku závažnej priemyselnej havárie;

Porušenia zákona č. 261/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov

- **zamestnávateľ nepreukázal každoročné preskúmanie a prípadnú aktualizáciu politiky prevencie ZPH, ktorá je súčasťou Programu prevencie ZPH.**

Porušenia zákona č. 261/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov

- prevádzkovateľ **nezabezpečil záchrannú službu** v zákonom stanovenej lehote
- v časti „**Hodnotenie rizika**“ boli uvedené nesprávne údaje alebo nebola uvedená identifikácia nebezpečenstiev a ohrození, ktoré môžu vyvolať ZPH, ako aj to, že prevádzkovateľ **nezabezpečil hodnotenia rizika**

OOPP

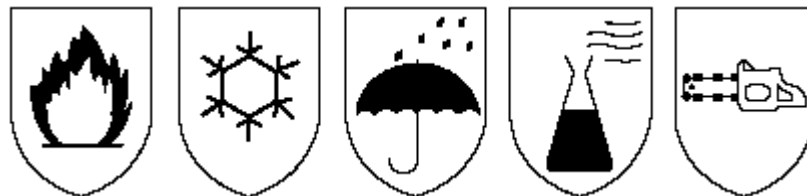
- zamestnávateľ nepreukázal splnenie bezpečnostnotechnických požiadaviek na pracovné odevy, výzbroj a výstroj pracovníkov v priestoroch s nebezpečenstvom výbuchu,
- zoznam pre poskytovanie OOPP nebol vypracovaný na základe hodnotenia nebezpečenstiev,

OOPP

- vo vypracovanom zozname OOPP neboli špecifikované konkrétne OOPP, ktoré sú potrebné na vykonávanie činností

Súvisiaca legislatíva

- Smernica č. 89/656/EEC o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na používanie **OOPP** –
- **NV SR č. 395/2006 Z. z.**

OOPP (časť 8.2. KBÚ podľa REACH Kontrola pracovnej expozície)

Špecifikuje sa podrobne akým vybavením sa dosiahne dostatočná a vhodná ochrana.
([odkaz na príslušné normy CEN](#))

Napríklad ochrana rúk

Jednoznačne sa uvedie **druh rukavíc**, ktoré treba používať pri manipulácii s látkou alebo prípravkom vrátane:

- **druhu materiálu,**
- **času, za ktorý látka prenikne materiálom rukavíc,** s ohľadom na jej množstvo a trvanie expozície kože.

Riadenie BOZP:

- v technickej správe resp. projektovej dokumentácii nebolo riešené **vyhodnotenie zostatkových ohrození** a nebezpečenstiev vyplývajúcich z navrhovaných technických riešení pre stavbu;

Riadenie BOZP:

- zamestnávateľ nevykonal **posúdenie rizika**, nevypracoval posudok o riziku a nevypracoval **prevádzkový poriadok** pre prácu s nebezpečnými látkami a zmesami
- nebol vypracovaný resp. v čase kontroly predložený **písomný dokument na ochranu pred výbuchom** pre priestory s NV výbuchu horľavých plynov a pár

1. Manipulácia (KBÚ)

- **zásady bezpečnej manipulácie, vrátane poučenia v oblasti technických opatrení, ako napríklad:**
- **uzavretie, miestna a celková ventilácia,**
- **opatrenia na zabránenie vzniku aerosólov, prachu a požiaru,**
- **opatrenia požadované na ochranu životného prostredia (napr. používanie filtrov alebo čističov plynu vo ventilácii)**
- **postupy alebo zariadenia, ktoré sú zakázané alebo odporúčané), podľa možnosti so stručným opisom.**

6. OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOL'NENÍ (KBÚ)

- potrebné informácie o:
- osobných preventívnych opatreniach
- **zabránenie úniku** do kanalizácie, povrchových a podzemných vôd a pôdy, možná potreba varovať susedné oblasti
- **použitie absorpčných materiálov** (napr. piesku, kremeliny, látky na viazanie kyselín, univerzálnej látky na viazanie chemikálií, pilín atď.), redukcia plynov/dymu pomocou vody, riedením.

7. MANIPULÁCIA A SKLADOVANIE (KBÚ)

- Informácie v tomto oddiele sa týkajú ochrany ľudského zdravia, bezpečnosti a životného prostredia.
- **Ich účelom je pomôcť zamestnávateľovi navrhnuť vhodné pracovné postupy a organizačné opatrenia**

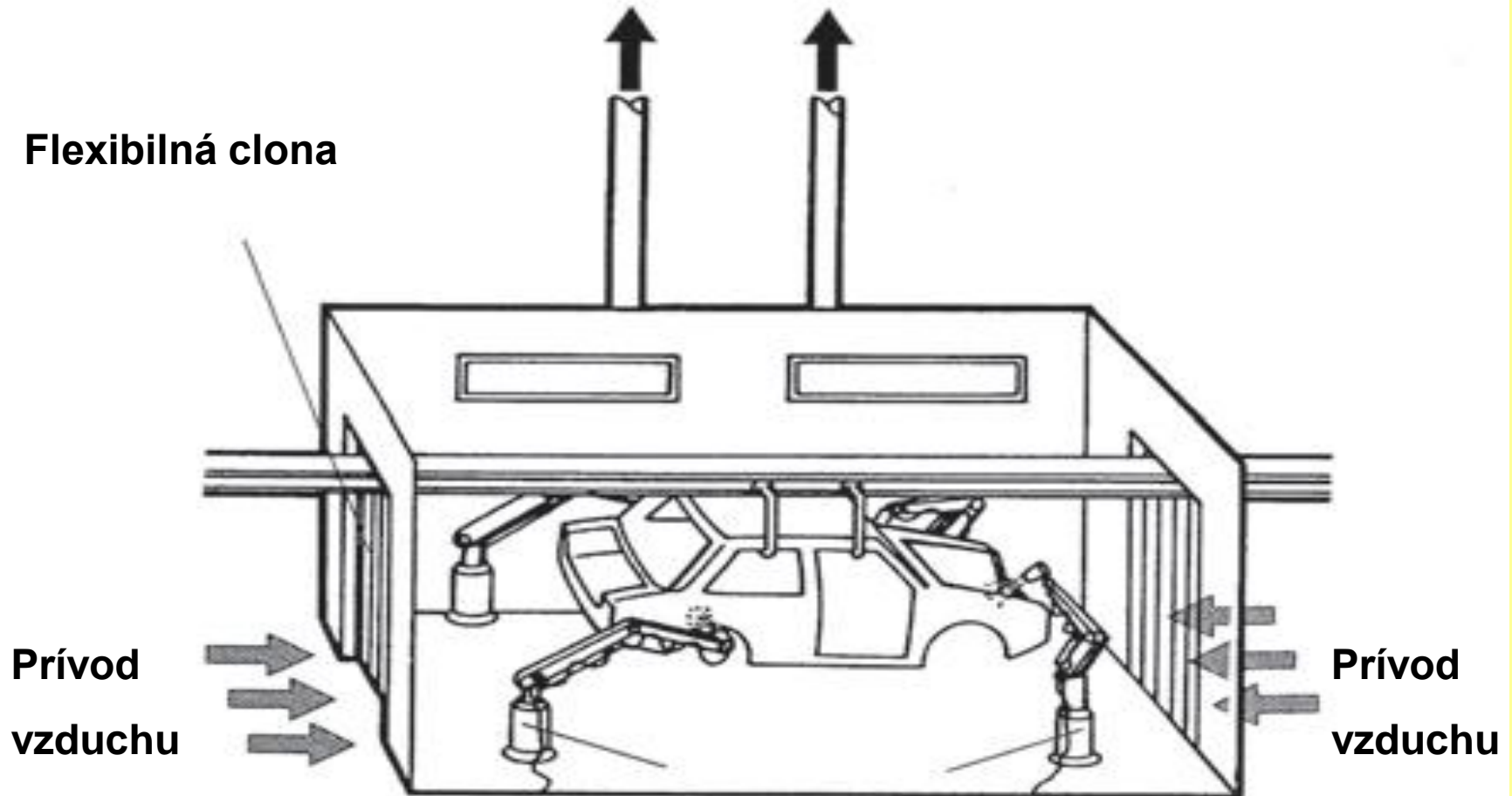

7.2. Skladovanie (KBÚ)

- **podmienky bezpečného skladovania**
- **špeciálne prevedenie skladových priestorov alebo nádob**
- **nekompatibilné materiály, skladovacie podmienky** (teplotné a vlhkosťné limity a rozpätia, osvetlenie, inertné plyny atď.), **špeciálna elektrická výbava a zabránenie vzniku statickej elektriny.**

Uzatvorené systémy – automatizácia procesu lakovania

Striekacia kabína

Vodná sprcha

Doporučené prúdenie
vzduchu
1 m/s

Prúd vzduchu

Systém cirkulácie vody

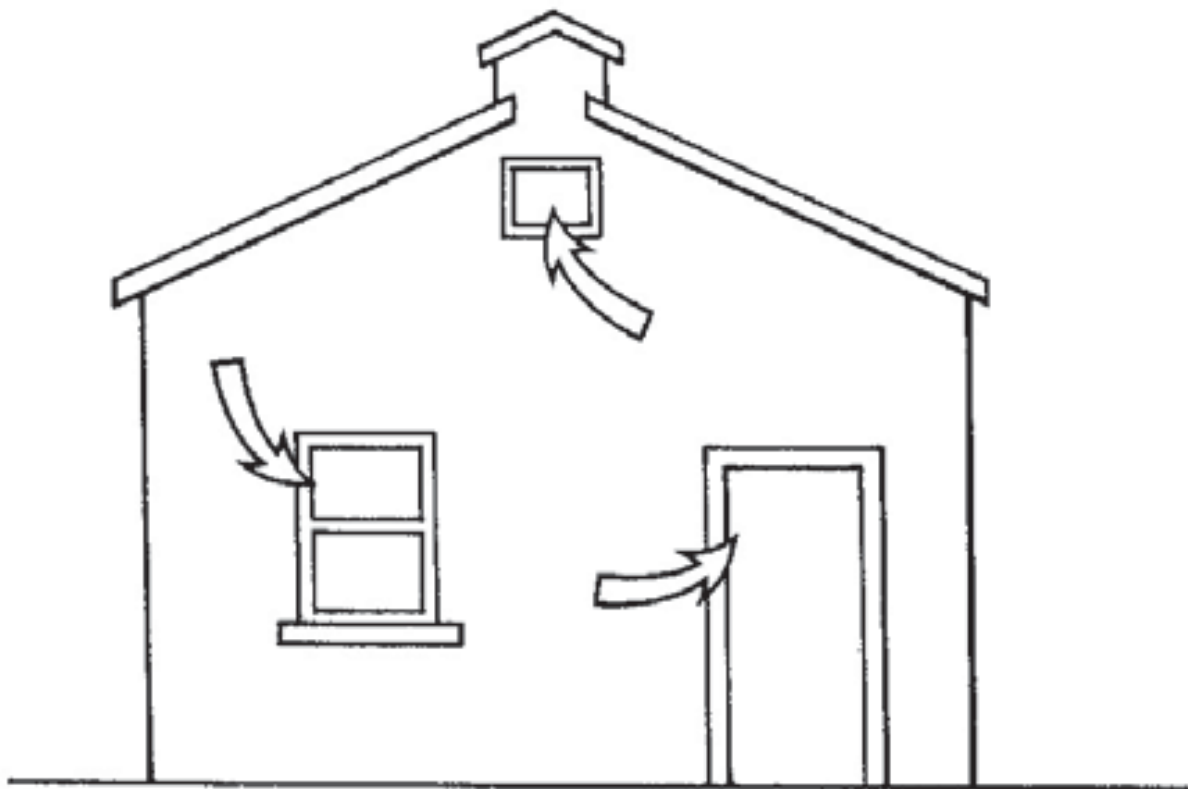
Otočný stojan

Zváranie

nastaviteľné rameno odsávania

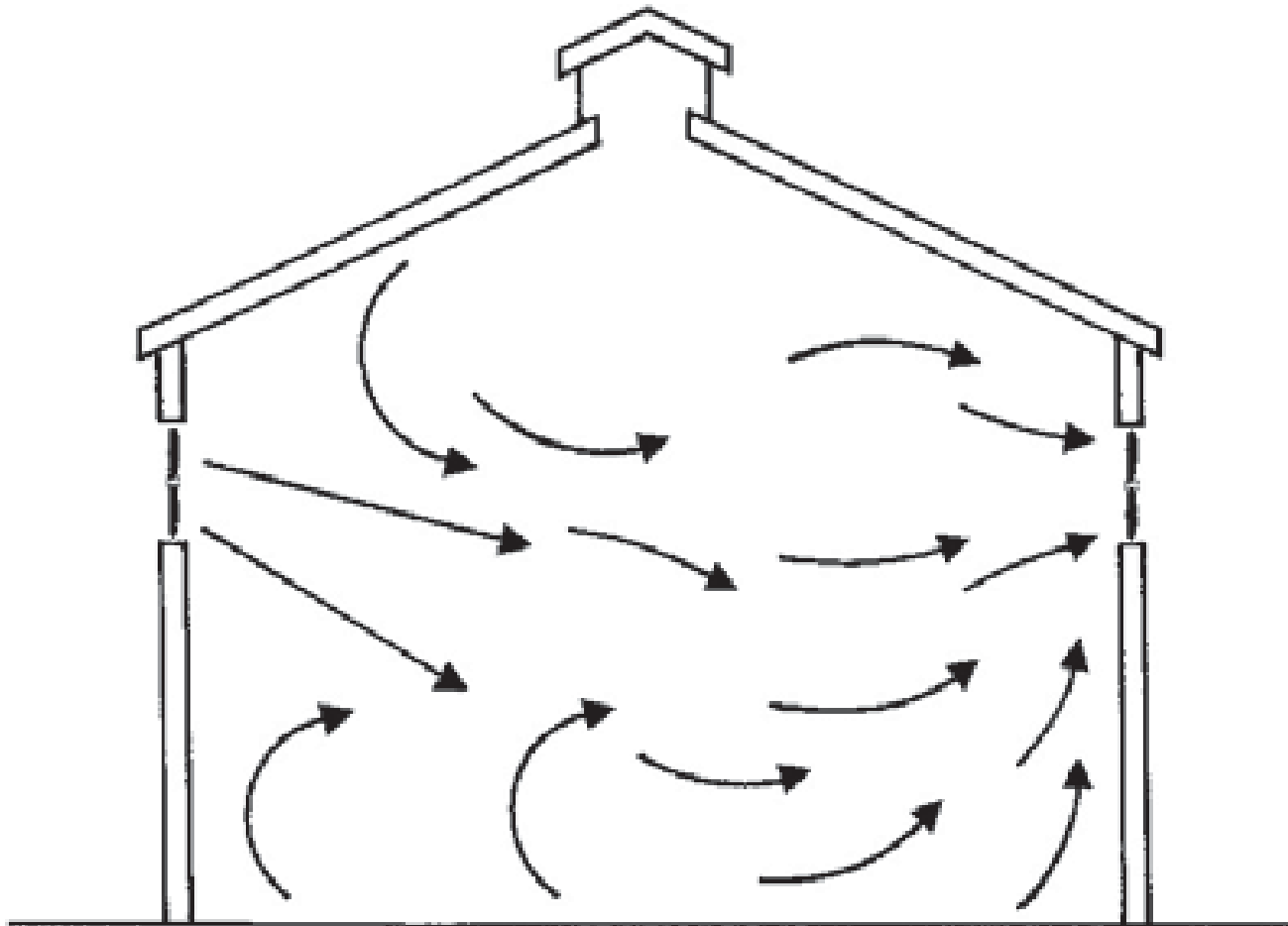

Prirodzené vetranie

Nútené vetranie

Používanie softvéru pri výkonoch IP

- Zabezpečený z prostriedkov prechodového fondu – k dispozícii od roku 2008
- Zariadenie s obsahom NCHL:
(automobilová cisterna, nálož, potrubná trasa, skladovacia nádrž, technologické zariadenie)
- druh havárie: BLEVE, PULL FIRE...

Používanie softvéru pri výkonoch IP

- **Nebezpečné látky**: 890 vybraných nebezpečných látok

Havarijné scénare – v nadväznosti na typ havárie – zoznam látok, ktoré môžu túto haváriu spôsobiť, napr. BLEVE – v zozname látok je 139 VNL

Používanie softvéru pri výkonoch IP

- **Možnosti znázornenia dosahov na mape**
  - pripojenie cez internet
- **Možnosť grafických výstupov**
  - grafy priebehu havárie a jej dosahov

Na základe získaných výsledkov môžeme skonštatovať, že:

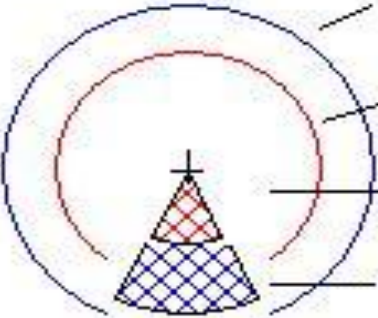
- program poskytuje výsledky i **pri nedostatku** presných vstupných informácií;
- predpoveď následkov je založená **na konzervatívnej prognóze**, preto výsledky odpovedajú takým podmienkam, pri ktorých dôjde k maximálnym možným následkom (najhorší variant);
  - **rýchly odhad** umožňuje vyhodnotiť rýchlo a bez hlbších znalostí dopad mimoriadnej udalosti;
- TerEx je nástroj určený a **vhodný pre rýchly odhad následkov havárií**;
  - program TerEx je vhodný na rýchle a orientačné **určenie negatívnych dosahov** prípadných havárií, akými sú úniky nebezpečných látok, požiare a výbuchy **nielen v podnikoch kategórie A a B**.

Aplikovanie softvéru pri výkone IP

Person threat (toxic substance)

Type of plume

- 424 m : Recommended prospecting of toxic concentration from particular place to
- 177 m : Person threat inside buildings (broken window glass)
- 123 m : Person threat (fire cloud ignition)
- 229 m : Person threat (toxic substance)

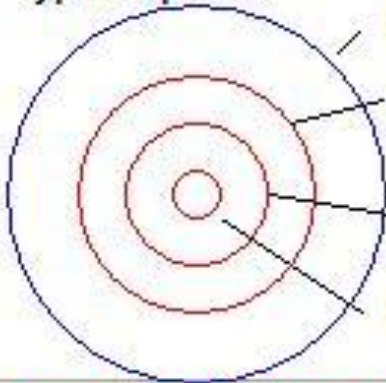
EVACUATION TO THE DISTANCE OF 229 m

OK

Aplikovanie softvéru pri IP

 Safety distance out of flying fraction radius

Type of plume

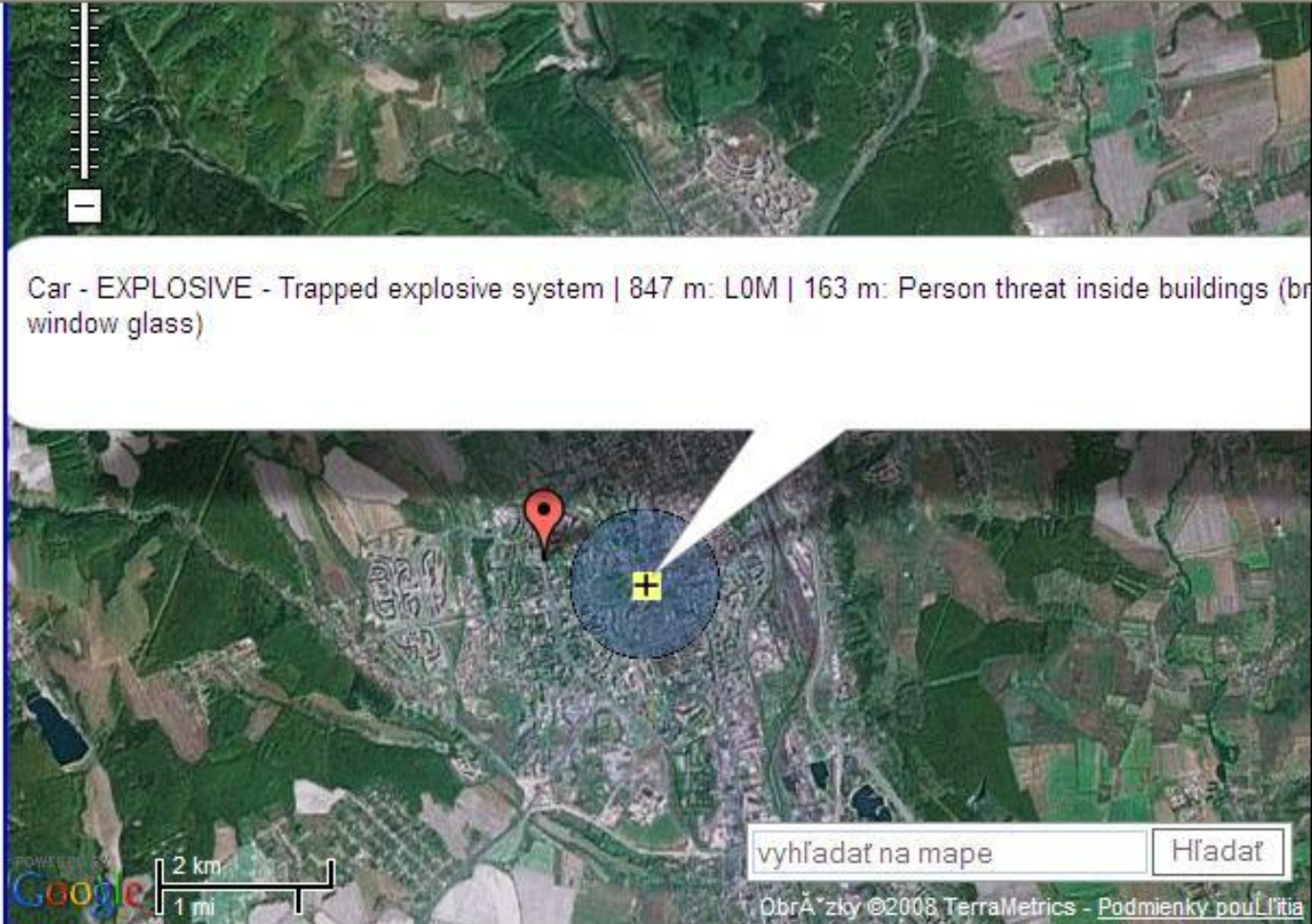
- 847 m : Safety distance
- 163 m : Broken window glass
- 80 m : Persons injury outside the buildings
- 48 m : Building damages

EVACUATION TO THE DISTANCE OF 847 m

OK

Aplikácia softvéru pri IP

Terex - Google Maps

Car - EXPLOSIVE - Trapped explosive system | 847 m: L0M | 163 m: Person threat inside buildings (broken window glass)

2 km
1 mi

vyhľadať na mape Hľadať

Obrázky ©2008 TerraMetrics - Podmienky použitia

Latitude, Longitude

Pracovná skupina CHEMEX

Bola zriadená pri **SLIC** v súvislosti s nadobudnutím platnosti nariadenia REACH. Jej úlohy:

- **účasť inšpekcie práce na vymáhaní REACH** vo všetkých oblastiach súvisiacich s ochranou zamestnancov (oblasť BOZP)
- **obsahová náplň školení inšpektorov práce** súvisiaca s ich novými kompetenciami v tejto oblasti
- nevyhnutnosť novej stratégie inšpekcie práce v súvislosti s implementáciou nariadenia
- **čo najefektívnejšie vzťahy** medzi nasledovnými inštitúciami
  - SLIC, ECA (Európska agentúra pre chemikálie) a ECA fórom
  - SLIC, DG ENV a DG ENTR

Ďakujem za pozornosť

daniela.gecelovska@ip.gov.sk